

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΣΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Τορούτζια-Νικολαΐδη
Τ.Κ. 38334 Βόλος
Τηλέφωνο: 24210 66525
Fax: 24210 69545
e-mail: fyto12@otenet.gr
Πληροφορίες: Δρ. Φωτεινή Ανδρέογλου

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων:
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

ΑΚΡΟΔΡΥΑ Ν° 7 / 21-4-2016

ΦΙΣΤΙΚΙΑ

ΕΥΡΥΤΟΜΟ (Eurytoma plotnikovi)

Είναι ο σπουδαιότερος εχθρός της φιστικιάς (εικόνα 1). Έχει μια γενεά το χρόνο και διαχειμάζει σαν προνύμφη μέσα στους καρπούς που έχουν μείνει στο δένδρο ή έχουν πέσει στο έδαφος. Τα ακμαία βγαίνουν από τους μούμιοποιημένους καρπούς του προηγούμενου έτους, ανοίγοντας με τη γνάθο τους μια σπή (εικόνα 2). Τα περισσότερα είναι θηλυκά και ωστοκοούν εντός των νέων καρπών τρεις ημέρες μετά την εμφάνισή τους.

Εικ. 1. Τα ακμαία μοιάζουν με μικρές σφήκες.

Εικ. 2. Οπή εξόδου ακμαίων από μούμιοποιημένους καρπούς.

Αντιμετώπιση

Σε προηγούμενο δελτίο μας (15-2-2016) συστάθηκε η συλλογή μούμιοποιημένων καρπών, ο έλεγχος ενός ποσοστού για παρουσία προνυμφών στο εσωτερικό τους και η τοποθέτησή τους σε πλαστικά ή γυάλινα διαφανή δοχεία, καλυμένα με εντομοστεγές δίχτυ (π.χ. τούλι).

Επειδή αναμένεται η έξοδος των ακμαίων του εντόμου, συνιστάται στους παραγωγούς ο τακτικός έλεγχος των δοχείων αυτών, ώστε να προβούν σε άμεση έναρξη ψεκασμών με την εμφάνιση των εντόμων, πριν αυτά ωτοκήσουν στους νέους καρπούς. Οι ψεκασμοί αυτοί θα πρέπει να επαναλαμβάνονται κάθε 7-10 ημέρες μέχρι να ξυλοποιηθεί το περικάρπιο.

Φυτοπροστατευτικά προϊόντα: *deltamethrin*.

ΨΥΛΛΑ (*Agonoscena pistaciae*)

Εμφανίζεται από τα μέσα Απριλίου, ωτοκεί το Μάιο και παραμένει πάνω στα δένδρα μέχρι την πτώση των φύλλων, συμπληρώνοντας 4-5 γενεές το χρόνο.

Προσβάλλει τους βλαστούς, τα φύλλα και τους ανθοφόρους οφθαλμούς, από όπου μάζα φυτικούς χυμούς δημιουργώντας νεκρωτικά στίγματα και εκκρίνει μελιτώματα. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που παρουσιάζονται δευτερογενώς είναι ο μύκητας της καπνιάς που αναπτύσσεται πάνω στη μελιτώδη ουσία. Αποτέλεσμα της προσβολής είναι η πρόωρη φυλλόπτωση, η καταστροφή των οφθαλμών και η μη πλήρης ωρίμανση των καρπών, οι οποίοι μένουν κλειστοί.

Εικ. 3. Νύμφες και ακμαία ψύλλας στην κάτω επιφάνεια του φύλλου, όπως φαίνονται με έναν απλό μεγεθυντικό φακό (πηγή: neolaki.net).

Αντιμετώπιση

Ο πληθυσμός της ψύλλας, εάν δεν ελεγχθεί εγκαίρως, μπορεί να εξελιχθεί σε υψηλά επίπεδα κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, με αποτέλεσμα την σημαντική εξασθένηση της καλλιέργειας.

Συνιστάται στους παραγωγούς να ελέγχουν την καλλιέργειά τους για την πιθανή παρουσία του εντόμου και στην περίπτωση που παρατηρηθούν προσβολές (εικόνα 3) να διενεργηθεί ψεκασμός με ένα εγκεκριμένο για την καλλιέργεια γεωργικό φάρμακο. Υπενθυμίζεται ότι οι ψεκασμοί οι οποίοι θα εφαρμοστούν για το ευρύτομο περιορίζουν την ψύλλα. Γι' αυτό η χρήση των φαρμάκων θα πρέπει να γίνεται με προσοχή, καθώς υπάρχει κίνδυνος εξόντωσης των φυσικών εχθρών του εντόμου.

Φυτοπροστατευτικά προϊόντα: *spinosad*.

ΣΚΟΛΥΤΗΣ (*Acrantus vestitus*)

Είναι το κυριότερο ξυλοφάγο έντομο της φυσικιάς (εικόνα 4) και εμφανίζεται την άνοιξη (Απρίλιο - Μάιο). Προσβάλλει κυρίως τα εξασθενημένα από διάφορες αιτίες δένδρα. Καταστρέφει τους ξυλοφόρους οφθαλμούς, καθώς και τη νεαρή βλάστηση, ορύσσοντας στοές διατροφής και προκαλώντας ξηράνσεις.

Τα ακμαία αρχίζουν να εγκαταλείπουν τις στοές διατροφής όταν το φυτό εισέρχεται σε λήθαργο (τέλος φθινοπώρου - αρχές χειμώνα) και μετακινούνται σε εξασθενημένους ή ημίξηρους βλαστούς, ή σε κλάδους εγκαταλελειμμένους στο έδαφος, όπου ορύσσουν στοές αναπαραγωγής και διαχειμάζουν.

Εικ. 4. Μικρό, ωσειδές, καστανόμαυρο σκαθάρι (πηγή: pistaches.eu).

Αντιμετώπιση

Η καταπολέμηση βασίζεται κυρίως σε καλλιεργητικά μέτρα, τα οποία θα πρέπει να εφαρμόζονται σχολαστικά κάθε χρόνο από όλους τους καλλιεργητές μιας περιοχής, για να μη μεταναστεύουν τα έντομα από τα προσβεβλημένα δενδροκομεία στα υγιή.

- Διατήρηση των δένδρων σε καλή κατάσταση βλάστησης (λίπανση, άρδευση, κλάδεμα) και καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών.
- Απομάκρυνση και κάψιμο όλων των ξηρών και εξασθενημένων κλάδων από τα δένδρα, καθώς και αυτών που τυχόν έχουν απομείνει από το κλάδεμα και τον καθαρισμό των δένδρων.

- **Ακολουθείτε πιστά τις οδηγίες χρήσεως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.**
- Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr
- **Οι παραγωγοί που ενδιαφέρονται να λαμβάνουν τις γεωργικές προειδοποιήσεις για τα ακρόδρυα, παρακαλούνται να το δηλώσουν με ηλεκτρονικό μήνυμα προς την Υπηρεσία μας, στη διεύθυνση: fyto12@otenet.gr**

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος α.α.

Δρ. Λύκας Δημήτριος